

DÜŞÜNENLERİN DÜŞÜNCELERİ

TARİHİ EŞYA SOYGUNU

«Tarihî değerleri-
miz bir çok bölge-
mizde bunu aklın-
dan bile geçirme-
den yurdumuza ge-
len yabancıya, âde-
ta, «al, beni bura-
dan götür» diye
seslenen durum-
dadır...»

YÜZ milyonlar değerinde tarih hazinelerini silâhsız tek bir yaşlı adamın bekçiliğine emanet eden bir ikinci ülke acaba Dünya yüzünde var mıdır? Batının en zengin müzelerini gezerken, Türk topraklarından çıkartıp oralara kaçırılmış pek çok değerli eser görüp yüreği sızlamamış Türk var mıdır? Paris Müzesinin iftiharî Milo Venüs'ü bizim elimizden kaçırılmış değil midir? Musahipzade Celâl'in Aynaroz Kadısı'nda bu gerçeği hikâyeleştirdiğini hepimiz biliriz. Sahnede seyrederken gülüşümüzün arkasında içimizi acı acı burkan bir ağlama arzusu belirir.

Türk topraklarını, döviz hazine-
nesi turizme açarken, gelenden
çok gidebilecek servetlere karşı
en olumlu tedbirleri almak zo-
runluğunu da duymamız lâzım-
dı. Millî Eğitim, Turizm ve İçiş-
leri Bakanlıklarımız, turisti yur-
da çekmekte birinci plânda yer
alan tarihî değerlerin korunma-
sı ve çalınmasının önlenmesi
için, koordine bir çalışma yap-
makta geç kalmışlardır.

Dağıtılan broşürlerimiz, mil-
letlerarası tarih hazineleri hır-
sızlarını âdeta gelip bizde faa-
liyet göstermeğe davet niteliğin-
dedir. İyi ki, bir «Topkapı» fil-
mini yabancılar çevirdiler de,
yabancı müze hırsızlarına, sanki
modern çalınmadan koruma ter-
tibatımız varmış hissini verdiler.
Bu film, aynı zamanda ilgi-
lilerimize en az neyi yapmamız
gerektiğini, tarihî eşya hırsızla-
rının neleri göze alabilecekleri-
ni öğreten bir ders vazifesini de
görme kudretinde idi.

İzmir Arkeoloji Müzesinin
maddî değeri milyonlarla ifade
edilebilen ve fakat manevî de-
ğerinin para ile ölçülmesi müm-
kün olmayan hazineleri, zavallı
silâhsız tek bekçinin bağlanıp öl-
dürülerek, çalınp kaçırıldı. Bu
satırların yazıldığı anda hâlâ
ipucu bulunamamıştı ve belki de
bizler ve çocuklarımız, yarın bir
yabancı ülkenin müzesinde, yur-
dumuzdan kaçırılmış nice hen-
zerlerinin yanında, o eserleri de
hayranlık ve iç burkulmasile
seyre mahkûm edilmiş durumda
kalacağız.

GİDEN UYGARLIK

Türk toprakları, Batı uygarlı-
ğına beşik görevini yapmış ve
bu görevinin çok değerli hazine-
lerini sinesinde muhafazaya ça-
lışmıştır. Bu hazinelerin değeri-
ni idrak edinceye kadar binler-
ce, ölçülemiycek kadar yüksek
değerde tarihî eser ilgililerin de
rızasile, sınırlarımız dışına kaçı-
rıldı. Bu hazinelerin değerini id-

YAZAN :

Naci KORKMAZ

(Turizm Bankası eski Genel Müdürü)

rak ettikten sonra, yabancı ar-
keologların da yardımıyla, onları
toplayıp müzelerimizi zenginleş-
tirirken, yardımı gelenlerin ne-
leri kaçırdıklarını da pek az
fark edebildik.

Turiste her karış toprağımızı
açıp, onun gelişile döviz sıkın-
tımıza çare bulup, endüstri ala-
nında kalkınma çabamızı kuv-
vetlendirmek istedik. Ama tarihi
değerlerimiz, bunu aklından bile
geçirmeden yurdumuzu gezmeğe
gelen yabancıya, âdeta, «Al be-
ni buradan götür» diye seslenen
durumlardadır bir çok bölgele-
rimizde....

KAMPANYA GEREK

Biz, açıkta olanların böylece el-
den gitmemesi için tedbir araş-
tırırken, müzelerimizdeki, devle-
tin koruması altındaki eserleri-
mizin, zavallı silâhsız bekçileri
katledilerek, çalınp kaçırılma-
sına başlanmıştır. Eğer suçlular
bulunup en ağır cezaya çarptır-
lamaz ve çalınanlar geri alma-
mazlarsa, bu soygunculuk âdeta
teşvik görmüş olacaktır. Biz da-
daki, bayırdaki, sahillerimizde
su altındaki değerlerimiz kaçı-
rıyor, tedbir alınmsın diye feryad
ederken, meğer müzelerimizde
bile korunma kapasitemiz sıfır
imış.

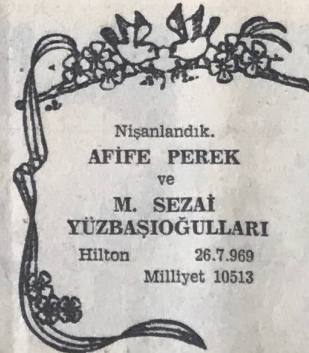
İstanbul Arkeoloji Müzesi Mü-
dürü, «Bir ufak torbanın içinde
üç yüz milyonluk değer, kolayca
çalınabilir, yeterli koruyucu ted-
biri olacak tahsisatımız yok» di-
diye sesleniyor.

Keban Barajı alanındaki tarih
hazinelerini, sular altında kal-

maktan korumak için bir kam-
panya açmış olan MİLLİYET'e
halkın yaptığı yardımları hatırla-
yoruz. Maddî ölçülerle değerle-
ri ifade edilemeyecek tarih hazi-
nelerimizi korumak için basını-
mız bir kampanyaya girişirse,
hepimizin kıymetli varlığımız
olan müzelerdeki eşyanın çalın-
masına karşı yeterli tedbirleri
alacak maddî imkânları, bu yur-
dun çocukları, kudretleri oranın-
da yardımlarile, müzelerimiz yö-
neticilerine sağlayabilirler.

ELELE VERELİM

Turiste, kıymetli bir misafir
muamelesi gösterip döviz kayna-
ğı değerini ona verelim. Ama
aralarına karışacak kötü niyet-
lileri gözden kaçırmayalım. Ve
tarihî değerlerimizi korumak için
milletçe elele verelim. Türk ba-
sını, bu yolda, Türk halkını
uyarma ve yardımlarını sağlama-
da kendine düşen görevi hakkı-
le yapacaktır, inancındayız.

Nişanlandık.

AFİFE PEREK

ve

M. SEZÂİ
YÜZBAŞIOĞULLARI

Hilton 26.7.969

Milliyet 10513